

føre Fare i Fremtiden. Om et Ministerium antager, at en Del af Rigsdagen vilde have billiget eller ikke have billiget en saadan Forholdsregel, er efter min Mening noget meget Bagt, og jeg frygter for, at naar der blev gjort Ansvar gjældende paa dette Grundlag, vilde det let kunne ske, at de politiske Grundsetninger, som næredes af den herværende Majoritet, i det andet Thing vilde mødes med modsatte politiske Ansuelser, eftersom de to Things Grundlag ere ikke blot forskjellige, men hinanden modsatte. Derfor skulle vi ikke overlade det til Rigsretten, der bestaar af dem, som Isherning kaldte Overtolket, at bedømme, om et Ministerium har haaret sig rigtig ad ved at tage et saadant Hensyn eller ikke. Vi have jo set — og det burde affrække os — hvorledes et Ministerium paa samme Tid, som det modtog en Mistillidsadresse fra dette Thing, modtog en Tillidsadresse fra det andet Thing i den samme Sag. Lad dette være en Advarsel mod at sætte en Bestemmelse af denne Art ind i Loven. Jeg vil forøvrigt antage, at Bestemmelsen maa kunne forliges med Grundloven, thi ellers vilde dens Fremleggelse her jo ikke være bleven tilladt. Det er altsaa min Mening, at et politisk Hensyn maatte gjøre, at man ikke optog denne Bestemmelse. Det andet Punkt, jeg sigter til, findes i § 21, hvor der staar, at Spørgsmaalet om, hvorvidt en Udgift har Hjemmel i Finantsloven, afgjøres af Rigsretten. Det forekommer mig, at Folkethinget, som mest indgaaende behandler Finantsloven, maa, naar det retter en Anklage mod et Ministerium, kunne afgjøre, om den paagjældende Udgift har Hjemmel i Finantsloven eller en Tillægsbevillingslov, eller ikke, og Bedømmelsen deraf skal man ikke overlade til Rigsretten. Vi maa erindre, at vi have haft Tilfælde, hvor Domstole ere optraadte som bevilgende Summer, som Rigsdagen havde negtet, og paa samme Maade ville vi her kunne risikere, at en Rigsret kommer til at dømme, at en Udgift virkelig er bevilget, naagt Folkethinget siger, at den ikke er bevilget. Lader os ikke overgive Bevillingsmyndigheden til Domstole enten af den ene eller den anden Art, og lader os derfor undgaa denne Bestemmelse. Derimod er det en Selvfølge, at Rigsretten afgjør, paa hvem Ansvar falder. Naar man tog en lille Del bort af det paagjældende Punktum, vilde jeg være aldeles tilfreds og enig med de ærede Forslagsstillere. Der et endnu et Par mindre betydende Punkter, som jeg skal tillade mig at berøre. Jeg sigter her navnlig til de Straffe, der ere satte. Det forekommer mig, at Straffe paa 200 Kr. for Overtrædelser fra en Ministers Side virkelig ere altsaa lemsældige. Paa denne Maade kunde en Minister henfalde til Ligegyldighed, naar han lagde Mærke til, at, om han ogsaa skulde komme til at forse sig paa dette Omraade, vilde den Mulkt, som der kunde være Tale om, dog ikke beløbe sig til stort Mere, end hvad han har i daglig Ind-

tægt, ikke at tale om, at det for Manges Vedkommende ikke er Mere, end de have i Limen. Disse Straffe ere altsaa saa lemsældige, at jeg hellere vilde se dem fjernede end opretholbte. Dernæst forekommer det mig, at der her i visse Tilfælde foreslaas Bøder, hvor der burde sættes Straf af Fængsel. Der er mange Medborgere, for hvem det at give en Bøde ikke betyder Noget, naar de derved kunne erhverve sig Ret til at foretage et eller andet Skridt, hvormod det at blive sat i Fængsel har Betydning selv for de mechtigste Mænd, idet man jo endogsaa maa sige, at jo mechtigere en Mand er, desto ubehageligere maa det være for ham at føle en Magt, der kan sætte en Grænse for hans Indflydelse. Jeg skal altsaa henstille til det eventuelle Udvalgs Overveelse, dels om ikke Mulktene, hvor disse skulle beholdes, kunne skærpes Noget, og dels om de ikke paa adskillige Steder burde ombyttes med Fængselsstraf. Mange af de Handlinger, for hvilke der er fastsat Bødestraffe, ere af en saadan Natur at der ved dem kan tilspies Staten stor Skade, uden at denne ligefrem kan beregnes i Penge, og hvor det derfor er rigtigt at have en Garanti, der har Noget at betyde for Mænd som dem, imod hvem Bestemmelserne ere rettede. Jeg skal isvrigt ikke komme nærmere ind paa Sagen, da det jo er at forudsæ, at naar Flertallet her fremlægger et Forslag, fra hvis Forhandling Ministeriet trækker sig tilbage, vil man vel sagtens ikke faae Meget at høre fra den anden Side. Derfor skal jeg med mine smaa Kræfter ikke opholde Thinget længere, men blot til Slutning bemærke, at, naar det i § 22 hedder, at Ansvar skal være foreldet, naar det ikke er blevet gjort gjældende inden to Aar, efter at den vedkommende Anklager har haft Leilighed til at iværksætte Tiltale, saa forekommer en saadan Bestemmelse mig ikke at være betryggende nok. Snarere burde man bestemme, at der burde være foregaaet et Omvalg af Folkethinget, forinden Ansvar kunde blive foreldet. Det kan jo meget godt tænkes, — og i saa Henseende har man Erfaringer andetsteds fra — at et Folkething til en vis Tid kan staa i et, om jeg saa maa sige, kammeratligt Forhold til det til en vis Tid værende Ministerium, at Ansvar i Henhold til § 22 kunde blive foreldet med Hensyn til Handlinger, som et nyvalgt Folkething kunde finde straffbare og ønske at gjøre til Gjenstand for Anklage. Derfor skal jeg ogsaa henstille en nærmere Overveelse af dette Punkt til dem, der maatte faae med Lovforslagets yderligere Behandling at gjøre. Hermed skal jeg slutte, da jeg ikke skal indlade mig paa hele den egentlig juridiske Side af Sagen.

Bøffen: Grundlovens § 12 udtaler, at Ministrenes Ansvarlighed bestemmes nærmere ved Lov, og der er altsaa derved givet en Opgave for Lovgivningsmagten at løse siden Grundlovens